

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**
Wersja arkusza: **X**

Z.05-X-15.08 Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2015
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krater w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podopieczna skarży się na drżenie oraz wzmożone napięcie mięśniowe prawej ręki. Opiekunka zaobserwowała ponadto spowolnienie ruchowe oraz zaburzenia chodu polegające na „zahamowaniu startu” podczas ruszania z miejsca. Objawy te mogą wskazywać na

- A. depresję.
- B. chorobę Parkinsona.
- C. chorobę Alzheimera.
- D. stwardnienie rozsiane

Zadanie 2.

Źródłem dochodów podopiecznej jest renta. Opiekunka zaobserwowała, że w domu podopiecznej brakuje sprzętów gospodarstwa domowego. Po opłaceniu stałych opłat, podopiecznej zostaje niewielka kwota, która z trudnością wystarcza na zakup artykułów żywnościowych. Sytuacja ta świadczy o występowaniu

- A. braku gospodarności podopiecznej.
- B. trudnej sytuacji rodzinnej podopiecznej.
- C. braku zaradności życiowej podopiecznej.
- D. trudnej sytuacji materialnej podopiecznej.

Zadanie 3.

Chory po udarze mózgu jest niezdolny do wykonywania precyzyjnych ruchów. Zaburzenie to nosi nazwę

- A. afazji.
- B. apraksji.
- C. splątania.
- D. demencji.

Zadanie 4.

Podopieczny z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim będzie potrzebował pomocy opiekunki podczas

- A. wykonywania czynności porządkowych w mieszkaniu.
- B. dokonywania zakupów w osiedlowym sklepie.
- C. wykonywania czynności higienicznych.
- D. załatwiania spraw urzędowych.

Zadanie 5.

Podopieczny skarży się na ból ucha. Opiekunka powinna

- A. zarejestrować podopiecznego do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.
- B. wykonać podopiecznemu zabieg założenia maści do ucha.
- C. wykonać podopiecznemu ciepły okład na ucho.
- D. zapisać podopiecznego do lekarza specjalisty.

Zadanie 6.

Podopieczna czuje się samotna, jest wdową, dzieci mieszkają daleko od domu rodzinnego i odwiedzają ją rzadko. Taka sytuacja może świadczyć o niezaspokojonej potrzebie

- A. indywidualizacji i niezależności.
- B. miłości i przynależności.
- C. stabilności i rozwoju.
- D. szacunku i uznania.

Zadanie 7.

W celu zorganizowania przestrzeni mieszkaniowej podopiecznemu, który porusza się o kulach, opiekunka powinna

- A. usunąć „ślizgające się” dywaniki w kuchni i łazience.
- B. rozłożyć chodniki, szczególnie na podłodze kuchni i łazienki.
- C. postawić w łazience stołek ułatwiający mu wchodzenie do wanny.
- D. ustawić przy wejściu do każdego pomieszczenia krzesło lub taboret.

Zadanie 8.

Po śmierci żony podopieczny czuje się zagubiony, samotny i rozczulony. W tej sytuacji opiekunka powinna

- A. dyskutować z podopiecznym na tematy związane z jego stanem psychicznym.
- B. przeprowadzić z podopiecznym wywiad na temat jego samopoczucia.
- C. prowadzić z podopiecznym rozmowy wspierające.
- D. przeprowadzać zajęcia psychoterapeutyczne.

Zadanie 9.

Analiza problemów, potrzeb, zasobów i oczekiwań podopiecznego ma miejsce w planie pomocy na etapie

- A. monitorowania.
- B. planowania.
- C. realizacji.
- D. ewaluacji.

Zadanie 10.

Planowanie procesu opieki w środowisku domowym przebiega zgodnie z etapami: zebranie danych dotyczących funkcjonowania bio-psycho-społecznego podopiecznego, opracowanie

- A. diagnozy, planu opieki wraz z określeniem celów opieki, realizacja planu opieki, ewaluacja.
- B. planu opieki wraz z określeniem celów opieki, diagnozy, realizacja planu opieki, ewaluacja.
- C. diagnozy, planu opieki wraz z określeniem celów opieki, ewaluacja, realizacja planu opieki.
- D. planu opieki wraz z określeniem celów opieki, realizacja planu opieki, ewaluacja.

Zadanie 11.

Które działania opiekuńcze w pierwszej kolejności powinna zaplanować opiekunka środowiskowa wobec podopiecznej leżącej w łóżku?

- A. Przygotowywanie posiłków, sprzątanie mieszkania, gimnastykę oddechową, cewnikowanie.
- B. Często zmianę pozycji podopiecznej, oklepywanie, gimnastykę oddechową, zabiegi higieniczne.
- C. Często zmianę pozycji podopiecznej, cewnikowanie, podawanie leków, rehabilitację.
- D. Rozmowę, czytanie książek, rehabilitację, sprzątanie mieszkania.

Zadanie 12.

W celu zapewnienia podopiecznej opieki w święta i dni wolne od pracy, opiekunka zorganizowała pomoc sąsiedzka. Którą metodę pracy socjalnej zastosowała opiekunka?

- A. Indywidualnego przypadku.
- B. Pracy z rodziną.
- C. Środowiskową.
- D. Grupową.

Zadanie 13.

Kontrakt zawarty pomiędzy opiekunką a podopiecznym to

- A. ustna umowa określająca uprawnienia i zobowiązania podopiecznego, w ramach podejmowanych przez opiekunkę działań zmierzających do poprawy jakości jego życia.
- B. pisemna umowa określająca uprawnienia i zobowiązania opiekunki, w ramach podejmowanych przez nią działań zmierzających do poprawy jakości życia podopiecznego.
- C. ustna umowa określająca uprawnienia i zobowiązania opiekunki, w ramach podejmowanych przez nią działań zmierzających do poprawy jakości życia podopiecznego.
- D. pisemna umowa określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy jakości życia podopiecznego.

Zadanie 14.

Obniżenie u podopiecznego nastroju i napędu psychoruchowego, trudności ze skupieniem uwagi oraz zmniejszony apetyt wskazują na wystąpienie

- A. splątania.
- B. depresji.
- C. urojeń.
- D. manii.

Zadanie 15.

Podopieczny cierpi na cukrzycę typu 2. Opiekunka po badaniu glukometrem poziomu cukru we krwi odczytała wynik 242 mg/dl. Jest to wynik

- A. powyżej normy, zagrażający życiu i zdrowiu podopiecznego.
- B. poniżej normy, zagrażający życiu podopiecznego.
- C. lekko powyżej normy.
- D. w normie.

Zadanie 16.

Podopieczny skarży się na ból brzucha i zawroty głowy. Po przeprowadzonym wywiadzie opiekunka stwierdziła, że najprawdopodobniej przedawkował leki. W tej sytuacji opiekunka powinna

- A. podać podopiecznemu leki przeczyszczające.
- B. podać podopiecznemu do picia słoną wodę.
- C. wezwać niezwłocznie pogotowie.
- D. zawiadomić rodzinę.

Zadanie 17.

W trakcie trwania napadu padaczkowego u podopiecznej opiekunka powinna

- A. pozostawić podopieczną na miejscu i podłożyć coś miękkiego pod jej głowę.
- B. zawołać na pomoc sąsiadów i przenieść podopieczną na łóżko.
- C. przytrzymać podopieczną za nogi w czasie trwania drgawek.
- D. unieruchomić podopieczną i przykryć ją kocem.

Zadanie 18.

Objawami świadczącymi o wysokiej gorączce są:

- A. przyspieszone tętno, zwolniony oddech, dreszcze.
- B. przyspieszone tętno i oddech, zaczerwieniona twarz.
- C. zwolnione tętno i oddech, twarz pokryta zimny potem.
- D. zwolnione tętno, przyspieszony oddech, obfite pocenie.

Zadanie 19.

W skórze osoby w podeszłym wieku występują zmiany, polegające na stopniowym zaniku włókien sprężystych, gruczołów łojowych i potowych. W związku z tym po kąpieli należy

- A. zastosować zasypkę szalwiowo-rumiankową na powierzchnię całego ciała.
- B. zastosować puder higieniczno-kosmetyczny na powierzchnię całego ciała.
- C. unikać wszelkich środków kosmetycznych, ponieważ podrażniają skórę.
- D. natłuścić skórę oliwką, odżywczym balsamem lub kremem.

Zadanie 20.

Toaletę okolic intymnych kobiety należy zacząć od umycia

- A. krocza w kierunku od narządów płciowych do odbytu.
- B. krocza w kierunku od odbytu do narządów płciowych.
- C. dołu pachwinowego z lewej i prawej strony.
- D. pośladków.

Zadanie 21.

W ramach profilaktyki przeciwoleżynowej u podopiecznego całkowicie unieruchomionego w łóżku, należy zmieniać jego pozycję ciała

- A. co 6 godzin.
- B. co 2 godziny.
- C. 2 razy na dobę.
- D. 4 razy na dobę.

Zadanie 22.

Zabieg przeciwwzapalny, polegający na miejscowym zastosowaniu zimnego okładu, stosuje się w celu

- A. przyspieszenia przebiegu procesu zapalnego, zmniejszenia bólu.
- B. zahamowania rozwoju stanu zapalnego, zmniejszenia obrzęku.
- C. rozszerzenia naczyń krwionośnych, zmniejszenia obrzęku.
- D. wzmożenia wydzielania potu, zmniejszenia bólu.

Zadanie 23.

Po spacerze okazało się, że podopieczny ma otartą skórę pięty. W tej sytuacji opiekunka powinna

- A. zastosować na zmienioną skórę jałowy gazik z Altacetem.
- B. założyć na zmienioną skórę plaster z opatrunkiem.
- C. założyć na stopę okład parafinowy.
- D. założyć na stopę zimny okład.

Zadanie 24.

Przed przystąpieniem do podania leków podopiecznemu opiekunka powinna:

- A. zapytać go, jakie leki przyjmuje, w jakiej dawce, ile razy dziennie, kiedy przyjął ostatnią dawkę leku, zadbać, by był po posiłku.
- B. zadbać, by był on na czczo, przygotować dawkę leku zgodnie z zaleceniem lekarza, dokładnie sprawdzić nazwę leku.
- C. umyć ręce, przygotować leki zgodnie z zaleceniem lekarza, dokładnie sprawdzić nazwę leku, dawkę, termin ważności.
- D. umyć ręce, sprawdzić dawkę leku, rozpuścić leki w ciepłej herbacie w celu poprawy nieprzyjemnego smaku.

Zadanie 25.

Wskaż nieprzekraczalny termin realizacji recepty lekarskiej na wszystkie leki (za wyjątkiem antybiotyków, leków z importu docelowego, preparatów immunologicznych) od daty jej wystawienia.

- A. 90 dni.
- B. 30 dni.
- C. 14 dni.
- D. 9 dni.

Zadanie 26.

Które formy aktywności ruchowej są wskazane dla osoby z chorobą Alzheimera?

- A. Spacery po terenie domu, trucht na bieżni pod opieką trenera.
- B. Długie spacery w nieznanym otoczeniu, w obecności opiekuna.
- C. Ćwiczenia ogólnousprawniające, spacery w obecności opiekuna.
- D. Ćwiczenia wzmacniające siłę nóg, prowadzone na siłowni pod opieką trenera.

Zadanie 27.

Do przewożenia osób ciężko chorych, które nie mają możliwości przebywania w pełnej pozycji siedzącej, służą

- A. niskie wózki inwalidzkie, zwane pokojowymi.
- B. wysokie wózki z oparciem pleców i głowy.
- C. lekkie, aktywne wózki.
- D. wózki elektryczne.

Zadanie 28.

Po śmierci żony podopieczny nie radzi sobie z przygotowywaniem posiłków, ponieważ nigdy tego nie robił. W tej sytuacji opiekunka powinna

- A. przyrządzać posiłki podopiecznemu, a w dni wolne od pracy zorganizować pomoc sąsiadką.
- B. przyrządzać posiłki podopiecznemu, również na okres dni wolnych od pracy.
- C. prowadzić treningi umiejętności samodzielnego przyrządzania posiłków.
- D. zamawiać posiłki w pobliskiej restauracji.

Zadanie 29.

Podczas usuwania kurzu z mieszkania podopiecznego, który choruje na astmę, należy posłużyć się

- A. środkiem czyszczącym w areozolu.
- B. wilgotną ściereczką nasączoną wodą.
- C. chemicznym płynnym środkiem myjącym.
- D. ściereczką nasączoną środkiem dezynfekcyjnym.

Zadanie 30.

Dieta osoby, która przeżyła zawał serca, powinna zawierać:

- A. mięso czerwone, jaja, ryby wędzone, pieczywo białe, pełnotłusty nabiał i owoce.
- B. białe mięso, podroby, parówki, boczek, jaja, masło, smalec, śmietanę i owoce.
- C. mięso czerwone, podroby, nabiał, masło, makarony i warzywa strączkowe.
- D. chude mięso, ryby, niskotłuszczowe produkty mleczne, warzywa i owoce.

Zadanie 31.

W celu uzyskania dofinansowania do zakupu środka pomocniczego, osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności powinna złożyć wniosek do

- A. Wojewódzkiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- B. Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- C. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- D. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie 32.

Które właściwości cechują dobrze skonstruowany plan pomocy?

- A. Kompletność, niezmienność, ambitność.
- B. Celowość, wykonalność, elastyczność.
- C. Przejrzystość, wieloznaczność, stałość.
- D. Praktyczność, wykonalność, stałość.

Zadanie 33.

Oklepywania klatki piersiowej **nie należy** wykonywać u podopiecznego z podejrzeniem

- A. zatoru naczyń krwionośnych.
- B. wirusowego zapalenia płuc.
- C. płatowego zapalenia płuc.
- D. zapalenia oskrzeli.

Zadanie 34.

Piknik integracyjny, przygotowany dla seniorów z całego osiedla jest przykładem zastosowania metody

- A. pracy z indywidualnym przypadkiem.
- B. organizowania środowiska.
- C. sondażu diagnostycznego.
- D. pracy grupowej.

Zadanie 35.

Mężczyzna z niedowładem połowicznym po przebytych udarze mózgu porusza się przy pomocy kul i ma problemy ze wzrokiem. Które formy aktywizacji powinna mu zaproponować opiekunka?

- A. Słuchanie muzyki, spotkania z przyjaciółmi.
- B. Oglądanie telewizji, jazdę na rowerze
- C. Pieszce wycieczki, gry planszowe.
- D. Choreoterapię, majsterkowanie.

Zadanie 36.

Która instytucja może w największym stopniu zaspokoić potrzeby 68-letniego wdowca, który radzi sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego, ale czuje się samotny i bardzo pragnie towarzystwa oraz aktywności na gruncie społecznym?

- A. Środowiskowy dom samopomocy.
- B. Dom pomocy społecznej.
- C. Świetlica środowiskowa.
- D. Klub seniora.

Zadanie 37.

Podopieczny po przebytych 2 miesiące temu zawale serca powinien:

- A. spacerować, wykonywać ćwiczenia relaksacyjne i oddechowe.
- B. uczęszczać na siłownię, grać w karty i gry planszowe.
- C. leżeć w łóżku, oglądać telewizję, słuchać muzyki.
- D. czytać książki, pływać, uprawiać biegi terenowe.

Zadanie 38.

Podopieczna po przebytych udarze mózgu i rehabilitacji wraca do zdrowia. Zawsze była osobą samodzielną i niezależną. Krępuje ją to, że opiekunka wykonuje za nią większość codziennych prac domowych. W ramach usprawniania najbardziej optymalnym rozwiązaniem będzie zaproponowanie podopiecznej

- A. silwoterapii.
- B. talasoterapii.
- C. ergoterapii.
- D. dogoterapii.

Zadanie 39.

Opiekunka rozpoczęła pracę w środowisku domowym z 91-letnią podopieczną z zaawansowaną uogólnioną miażdżycą tętnic. W celu rozpoznania potrzeb i problemów podopiecznej opiekunka zastosuje

- A. analizę dokumentacji medycznej, obserwację.
- B. obserwację, wywiad skategoryzowany.
- C. lustrację, wywiad środowiskowy.
- D. wywiad, ankietę.

Zadanie 40.

Opiekunka, asekurując podopiecznego w czasie krótkiego spaceru po mieszkaniu, zorientowała się, że traci on równowagę. W tej sytuacji powinna

- A. szybko przesunąć się za niego i przybrać taką pozycję, aby podopieczny obsunął się po niej bezpiecznie na podłogę.
- B. zabronić podopiecznemu spacerów, wiedząc, że ma on skłonności do upadków.
- C. pozwolić podopiecznemu na swobodny upadek, podtrzymując go za odzież.
- D. pozostawić na moment podopiecznego i szybko przysunąć krzesło.

